

برخی مشخصات دانه‌های روغنی Some of oilseed crops characteristics

آیدین حسن‌زاده*

کارشناس ارشد بیماری شناسی گیاهی، مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر، شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

گیاهان روغنی به دلیل ارزش اقتصادی، در بسیاری از نقاط دنیا کشت می‌شوند. از گیاهان متعددی می‌توان روغن استخراج نمود با این وجود روغن‌های گیاهی خوراکی متعارف از دانه سویا، کلزا، آفتابگردان، بادام‌زمینی و کنجد با استفاده از فرآیندهای صنعتی، تهیه می‌شود. در این مطلب، برخی از خصوصیات عمومی دانه‌های روغنی مطرح در سطح کشور در قالب جدول ذیل ارائه می‌گردد.

وزن هزار دانه (گرم)	رنگ بذر	شکل بذر	تعداد دانه در غلاف/کپسول/طبق	رنگ گل	طول دوره رشد (روز)	خانواده	نام علمی	نام گیاه
۱۱۰-۴۵	سفید	سیاه - خاکستری نواری - سفید	۱۵۰۰-۱۰۰	زرد	۲۰۰-۸۰	Asteraceae	<i>Helianthus annuus</i>	آفتابگردان
۴۰۰-۳۰۰	قرمز	صورتی - قهوه‌ای - قرمز	۳-۱	زرد - نارنجی	۲۱۰-۱۲۰	Fabaceae	<i>Arachis hypogaea</i>	بادام‌زمینی
۲۵۰-۱۵۰	سیاه	کرم - قهوه‌ای - زرد - سیاه	۳-۲	سفید - بنفش	۲۴۵-۹۰	Fabaceae	<i>Glycine max</i>	سویا
۳/۶-۵	قرمز	سیاه - قهوه‌ای - زرد - قرمز	۴۰-۱۰	زرد	۳۳۰-۲۰۰	Brassicaceae	<i>Brassica napus</i>	کلزا
۷-۵	طلایی	قهوه‌ای - زرد - طلایی	۱۰-۶	سفید - آبی	۲۵۰	Linaceae	<i>Linum usitatissimum</i>	کتان روغنی
۵-۲	سیاه	سفید - قهوه‌ای - زرد - سیاه	۸۰-۶۰	سفید - صورتی	۱۲۰-۱۰۰	Pedaliaceae	<i>Sesamum indicum</i>	کنجد
۵۰-۲۰	سیاه	سفید - خاکستری - زرد - سیاه	۵۰-۱۵	سفید - زرد - نارنجی - قرمز	۲۰۰-۱۶۰	Asteraceae	<i>Carthamus tinctorius</i>	گلرنگ

منبع:

خواجه‌پور م ر، ۱۳۸۵. گیاهان صنعتی (چاپ دوم). انتشارات جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان.

* Hasanzadeh.i@arc-ordc.ir